

k a t t e n k o p j e s

geschreven door rineke roosenboom

*waarin de pubergedachten en -gevoelens
met de katten vertrekken
zodat wat overblijft
een volwassene is
zonder kat*

PERSONAGES

Destiny's mens
Darth Vaders mens
Beestjes mens

Joys mens
Jochies mens
Minoes' mens
Pips mens

SCÈNELIJST

- 1 Destiny's mens I
ik ben Isadora
- 2 Darth Vaders mens
- 3 Allemaal I
niemand maakt er een moment van
- 4 Beestjes mens
- 5 Jochies mens + Minoes' mens + Pips mens + Joys mens I
wij en de katten
- 6 Joys mens I
zijn jullie nu gelukkig?
7. Destiny's mens II
het ongeluk
8. Jochies mens + Minoes' mens + Pips mens + Joys mens II
gesprek met publiek
9. Joys mens II
met de doos
10. Jochies mens + Minoes' mens + Pips mens
moeten wij nou ook onze kat vermoorden?
11. Destiny's mens III
hakuna matata

Wanneer iets tussen accolades staat, kun je dit beschouwen als een suggestie. Spelers en makers kunnen hier zelfgekozen woorden invoegen, die kloppen bij de situatie.
Bijvoorbeeld [je lievelingswoord] zo.

Scène 1 (Destiny's mens I)

(Destiny's mens en haar kat Destiny op het podium.

Althans, Destiny ligt naast Destiny's mens. Plat. Op de grond. Onbeweeglijk. Dood. Onder een dekentje.)

DESTINY'S MENS Hoi.
En bedankt voor de komst allemaal.

Ik ben Isadora. Dus.
Zo noemden ze mij.
Isa en Dora, ik was twee meisjes in één.
Zoveel hielden ze van mij.

Zij benoemden alles.
Dat is hoe het gaat met ouders:
(ze wijst op dingen in het decor of in het publiek en benoemt ze) Dat is een [stoel].
De grond. [Een lamp. Een broek. Een trui. Een bejaarde.] Een puber. Een snor. Dat
is kaal.
Dat is honger. Dat is lachen. Dat is verlegen. Dat is wegstaren.
En dat. Dat is je-bekeken-voelen.
Je snapt het wel.

Toen ik elf was, vroeger, toen mocht ik voor het eerst iets benoemen.
Ik was nog klein, toen. Ik had nog nooit een tampon gezien, toen.

Het eerste dat ik een naam mocht geven, was de kat die ik kreeg.
Ik kreeg die kat eigenlijk niet. Ze kwam aanlopen. We zaten in de tuin, want zomer,
en zij ging op mijn blote benen zitten. Net twee van die te donkere haren op mijn
benen had ik toen.

En ze mocht blijven.

Destiny noemde ik haar.
Ik weet dat iedereen hier weet wat Destiny betekent. En maar goed ook. Want ik ga
het niet uitleggen.

Destiny. Zo heet ze. En zo wilde ik zelf ook heten, al best lang.
Niemand wil iemand zijn en Isadora heten.

En nu is ze dood.

(Haalt het dekentje van Destiny's lijf. Onthult het katje.)

Destiny dus.

(Zwaait met Destiny's pootje naar de mensen.)

Ho-oi.
Zeg maar hoi terug, mensen.

Dood. Ja erg. Ja echt heel erg. Maar dat hoort er ook bij. Dat gebeurt soms. Het is maar een kat.

Vroeger zou ik er heel hard om gehuild hebben. Maar nu ben ik niet meer zo kinderachtig.

Ik neem afscheid vandaag. Ik neem afscheid van alle keren dat Destiny op mij lag.

Destiny lag vaak op mijn buik. Dat deed ze als ik me kut voelde. Als ik me [fakking kanker-]lelijk voelde en de misluktste domste persoon in de wereld die nooit iets gaat lukken.

Dan ligt Destiny op mijn buik.
En dan praat ik tegen haar. Dat ga ik hier niet voordoen.
Dat zijn de ergste dingen, die ik tegen haar vertel. Ik ga dan huilen waar zij bij is.
Dan zeg ik dingen die ik tegen niemand kan zeggen, omdat niemand het zal snappen, omdat het zo stom klinkt als je het uitspreekt.
Maar zij snapt het. Snap je?
Ik vertel bijvoorbeeld dat ik vaak niet weet wanneer iets grappig is.
Ga ik dit nu zeggen? Ik zeg het toch maar. Ik ben het al aan het zeggen.
Ik wacht meestal tot iemand anders begint te lachen en dan ga ik zo snel mogelijk meedoen, in de hoop dat ik niet te laat ben, dat niemand het doorheeft. Want er is niks kutter dan als je lacht en iedereen ineens stopt met lachen en jouw lach zo door blijft hangen in het niks.
Dat soort dingen.

En Destiny luistert. Zij ligt op mij.
Ik bedoel: lag op mij. Vroeger, toen ze nog niet dood was.
En dan is het alsof er iets gebeurt.
Ze eet het op, als het ware – alsof ze snapt wat ik zeg op een manier die ik niet snap.
Het is alsof zij het in zich oprolt door het spinnen, dat ze die woorden en wat daaraan vast zit, langzaam in zich opneemt.
Want als ik klaar ben. Met praten en huilen en kwaad zijn.
Dan gaat Destiny weg. En dan is het gevoel ook weg.

Zo is dat, was dat voor mij.
En nu is zij echt helemaal weg en daarmee ook al die – (kutdingen die ik toen ooit voelde)

(Stopt midden in de zin met praten, want wordt onderbroken door Darth Vaders mens.)

Scène twee (Darth Vaders mens)

DARTH VADERS MENS *(staat op en onderbreekt Destiny's mens)* Mag ik ook wat zeggen?
Misschien?

(Komt naar voren, richting het podium, richting Destiny's mens.)

Nee, ik mag ook wat zeggen.

Ja, ik mag wat zeggen.

Fak it.

Ik ga iets zeggen.

Ik wil graag iets delen, geïnspireerd door wat jij net zegt.

Want het doet me namelijk heel erg denken aan mijn kat. Wat jij zegt over Destiny.

Ik had hem sinds m'n dertiende.

Hij was een doorgevertje van mijn neef die op kamers ging in Utrecht.

Ik kreeg alles doorgegeven vroeger van mijn neef. Kleren, speelgoed, schoolboeken, en dus ook hem.

Toen ik hem kreeg, heette hij Kippie. Dat vond ik een achterlijke naam voor een kat.

Dus noemde ik hem, toen nog met mijn stem van toen:

(met een hoog kinderstemmetje) Darth Vader.

Maar nu kan ik het zo:

(met lage stem) Darth Vader.

En ik ging veranderen sinds hij er was. Sinds Darth Vader.

Ik werd superonzeker.

Ik dacht echt dat ik de lelijkste persoon in de wereld was.

Ik dacht zo ongeveer dat ik de kutste persoon in de wereld was.

Ik kwam ruimtes binnen – klaslokalen, feestjes, winkels – en ik dacht zeker te weten dat ik beter nog een hoop stront had kunnen zijn dan mezelf die binnenkwam. Dat mensen daar blijer mee waren geweest dan met mij.

Dat gevoel was er net ook een klein beetje toen ik hier ging staan.

Maar ik weet nu ook wel dat ik meer te zeggen heb dan een hoop stront. Ik denk dat jullie blijer zijn met mij dan met een hoop stront, al is dat ook wel grappig; een hoop stront die ineens hier komt staan, misschien wel grappiger dan ik. Ik bedoel: echt grappig ben ik niet. Beetje misschien. Niet heel.

Maar goed. Dat gevoel heb ik dus niet meer. Dat een hoop stront beter zou zijn.

Een half jaar geleden ongeveer zag ik telkens een meisje bij ons huis rondlopen.

Mijn moeder zag het ook, die vroeg nog of ik een aanbieder had. Maar deze was echt te jong voor mij, echt nog een kind eigenlijk. Bruggertje met bril.

En op een keer kwam ik thuis, terug van zwemmen met een groep vrienden, en zat zij Darth Vader te aaien bij onze voordeur. Echt lang zat ze daar.

Iedere dag zat ze daar een kwartier.

's Morgens en 's middags met Darth Vader te knuffelen, die brugger.

En hij was echt niet een kat die bij iedereen wilde zitten.

Schuw beest eigenlijk.

Had zijn klauwen klaarstaan voor elke vreemde die zijn hand naar hem uitstak om te aaien.

Op een dag zat ze er weer en toen ze weg wilde gaan, zette ze hem naast zich neer.

Zo van: 'tot morgen'.

En toen liep dat meisje weg en toen liep Darth Vader haar achterna.

En daarna heb ik dat meisje en Darth Vader nooit meer gezien.

Ik denk, wij dachten allemaal: hij is nu bij haar gaan wonen.
Dat hij liever bij haar was of misschien zelfs dat zij hem meer nodig had.

Ik dacht: het is het beste zo.

Dat was voor mij het moment waarop ik wist: nu ben ik af.
Als ik dit aankan, ben ik volwassen.

En ik vind het heel mooi om dat bij jou ook te zien. Juist terwijl je nog zo klein bent.
Ook een beetje raar, natuurlijk, terwijl je nog zo klein bent, maar ja, het kan.

Ik bedoel dat 'af zijn' bij mij, zo van: alles doet mij niks. Ik kan een ruimte
binnenkomen en het boeit me helemaal geen ene reet wat jullie dan van mij zouden
vinden.

Maar ik ben wel bang. Een beetje.
Dat publiek maakt me bang. Daar schaam ik me niet voor, hoor.
Ja, oké, ik schaam me wel. Ik schaam me. Maar ik schaam me niet voor dat ik me
schaam.
Dat heb ik niet meer. Iedereen is bang. Niet alleen ik. Iedereen schaamt zich.
Ik ben alleen de enige die het durft te zeggen.

Scène drie (allemaal I)

(Alle spelers samen, tekst te verdelen door de regisseur.)

Het is ons niet uitgelegd, en toch wisten we het allemaal.
Dat wij als zij waren.

DESTINY'S MENS Destiny.

DARTH VADERS MENS Darth Vader.

MINOES' MENS Minoes.

JOCHIES MENS Jochie.

JOYS MENS Joy.

BEESTJES MENS Beestje.

PIPS MENS Pip.

Dat wij dat waren.

We kregen hen eind basisschool, sommigen iets eerder, sommigen iets later.
Vlak voor onze lijven begonnen te groeien.

We hebben hen, net als jullie ons, opgepakt.

We hebben hen zooo schattig gevonden dat we van alles wat ze deden foto's wilden maken.
Net zoals jullie van ons.
We hebben ze veel meer namen gegeven dan ze hadden.
[Koosnaampjes die spelers hun kat zouden hebben kunnen geven]
We lachten als ze iets grappigs deden.
Dachten dat het ergste zou gebeuren als we ze zouden verliezen.
We hielden ze vast als ze vielen.

Net als jullie ons.
Jullie konden alles vroeger.
Jullie troostten ons als we huilden.
Jullie hadden de macht om met één kus alle pijn weg te halen.

Maar wij passen niet meer op jullie schoot.
Nu is ons verdriet te groot geworden om met een kusje weg te halen.

Hoe trek je iemand op schoot die even groot is als jij?
Hoe kan je iemand zich geborgen laten voelen als je armen even lang zijn?

Jullie hebben geen idee en wij ook niet.

Er is een moment en wij weten niet wanneer.
Het moment dat je ouders je voor de laatste keer in hun armen nemen en optillen.

Ik weet niet meer wanneer dat was.

Niemand van ons weet dat.

Wij weten het niet meer.
En wij denken jullie ook niet.

We snappen wel dat jullie zeggen dat de puberteit een fase is.
Dat het over gaat. Dat zeggen jullie vaak.
Jullie hebben gelijk.
Het gaat ook over.

Maar het stomme is dat niemand het zegt als het over is.

Niemand maakt daar een moment van.
Niemand maakt er een ritueel omheen waar je hele familie langskomt, waar iedereen je even mag proberen in de armen te nemen en het niemand meer lukt.
Niemand viert het moment dat wij niet meer in jullie armen passen.

Niemand viert het dat je groot geworden bent.
Niemand viert dat je kat weg is, en je het vanaf dan alleen moet doen.
Niemand viert dat je geen hoop stront meer bent, maar af.

Scène vier (Beestjes mens)

BEESTJES MENS

Midden in de nacht was het.
Een paar zomers geleden.
Ik werd wakker van gekras tegen mijn deur.
Dus ik doe mijn ogen open en open de deur.
Beestje komt binnen en we gaan weer slapen.

Zij op de poef naast mijn bed. Ik had een poef sinds kort. Was ik heel blij mee, met die poef.

Is niet roze, die poef. Is blauw paars groen fluffy, die poef.
Had ik zelf gekocht. Gespaard. Ik neem hem mee als ik op kamers ga.

Maar ik lag dus in bed en zij lag op de poef en we sliepen. Of ja, ik sliep.

Het begon zachtjes.
(*wijst op zijn/haar borst*) Hier.

Ze ligt niet meer op de poef. Maar op mij. Ze likt mij, precies hier, tussen mijn ribben.

Om mij schoon te maken. Ze likt lief, best lief. Zo voelt dat dan.
Daarna krast ze het zachtjes open, heel precies, met haar nageltjes.
Zo.

(*Doet het voor.*)

Ze plukt velletjes van mijn borst. Laagje voor laagje.
Bloed sijpelt onder de velletjes omhoog, maar dat likt ze op.
Dan hapt ze rustig de rafelrandjes huid weg, om het wel netjes te houden.
Ze graaft verder. Pootje naar binnen. Graaft. Rond mijn botten.

Ze vreet zich naar binnen.
Tot ze helemaal in mij hangt, alleen haar achterpoten en staart nog buiten. Binnen drukt ze haar pootjes tegen mijn ribbenkast. Ze kraakt mij open, als een noot, voorzichtig, om het bed niet vies te maken. En mij niet wakker.
Ik slaap door, mijn ribben liggen als een open kastje met haar in mijn bloederige midden.

Beestje ligt dan in mij, en ik slaap of ik slaap niet, ik weet het niet.
En ik droom of ik droom niet, ik weet het niet.

Ze pakt daar wat ze van me wil hebben.
Krult zich in mijn lijf, ze spint. Ze eet stukjes van wat ze lekker van mij vindt. De heftige delen.
Alles waar het groeide.
Alles waar ik op drie tegelijk verliefd kon worden.
Alles waar ik zo erg huilde.
Alles waar ik zo kwaad werd.

En dan klimt ze bovenop mijn gezicht. Drupt drupjes bloed op mij. Mijn bloed.
Ze fluistert, ze kan praten:

‘Ik ga door tot er niks meer van jou over is.
Tot je vergeten bent wie je nu bent. Zo ver ga ik door. En dan ga ik weg.’

En ze vreet mij op.
Ze gaat door mijn spieren heen, knarst op de botten, smikkelt van de organen en spuugt de pezen uit naast mijn bed, op de grond. Op een hoopje.

Ze gaat door tot ik daar eigenlijk niet eens meer lig.
Alleen mijn ogen nog dan, die laat ze over.
Mijn ogen kijken naar haar.
En we lachen met onze ogen naar elkaar.
Tot ze ook die oppakt, naar binnen zuigt en doorslikt.
Tot ik helemaal in haar verdwenen ben.
Tot ik echt niks meer ben. Behalve dat pezige hoopje.
En dat neemt ze mee, bewaart het in haar wangen, zodat haar bekje als een glimlachje omhoog zit.

Zo vond mijn moeder mij.
Binnenin Beestje. Binnenin haar.
Ze riep dat ik iets moest doen. Opstaan. Of naar school. Of naar bijbaan. Of tandenpoetsen of zo.
Ze riep vaak en heel hard.
Maar ik kon niks.
Ik zat daar binnenin mijn kat.

Zo vond mijn moeder mij. Niet echt zo, eigenlijk.
Mijn moeder vond mij zwetend in een hoekje van de kamer. Mijn pyjama aan mij vastgeplakt.
Ogen open in het donker. Glinsterogen in een hoekje.
En ik kon niks zeggen.

Na die nacht was Beestje weg.
Nooit meer teruggezien.
Misschien is ze de volgende dag gewoon op iemands benen gaan zitten.
(*tegen Destiny*) Misschien wel op benen met net een paar donkerdere haren.

DESTINY’S MENS Hoe zag jouw kat eruit dan?

BEESTJES MENS Ze was een kat. Eh, beetje gewoon, eh, als een kat. Zoals dat, pootjes, klauwtjes, kopje, neusje.

Scène vijf (Minoes’ mens + Jochies mens + Pips mens + Joys mens)

(*Tekst te verdelen door de regisseur.*)

– Wij zitten er nog middenin.

– Middenin. Wij vier.

– Fakking pubers.
Het is voor lul. Maar het is zo.

DARTH VADERS MENS Het gaat over hoor. Het is maar een fase.

– Dat zal wel.
Maar nu zitten we erin.

– Wij dus.
Wij wel ja.

– Wij en onze katten.

– Wij liggen op de bank en jullie gaan weg,

– voor boodschappen bijvoorbeeld,

– en jullie komen terug en wij liggen er nog precies hetzelfde.

– Wij en Jochie en –

– Minoes.

– Pip.

– Joy.

– Jullie willen dat we op schoot komen zitten en daar hebben wij dan zeker geen zin in als jullie het vragen.

– Jullie maken ons eten en dat is heel fijn, maar we willen dan eigenlijk het liefst de hele dag –

– pizza en melk, pizza en melk, pizza en melk.

– Jullie willen dat wij niet op de tafel zitten en wij schreeuwen dan:

– **JE BENT NIET MIJN ECHTE MOEDER!**

– Jullie roepen ons als je binnenkomt, jullie roepen hoe het met ons is voor onze slaapkamerdeur, jullie vragen of wij komen,

– en wij zeggen niks en wij komen niet.

– Wij willen ineens wel op schoot zitten, soms. En dan vinden we het heel fijn als jullie ons goed vasthouden.

– Maar dan alleen als wij het willen. Wij bepalen.

– Jullie staan op in de ochtend en slapen 's nachts.

- Wij slapen overdag en zijn 's avonds en 's nachts actief.
- Wij gaan soms ineens wild doen, ineens rennen we met onze lange ledematen door het huis,
- meestal als er meer van ons in huis zijn,
- en jullie snappen niet waarom.

SAMEN Wij krijzen soms als kinderen, maar we zijn geen kinderen.
Wij zijn geen kinderen.

Scène zes (Joys mens I)

JOYS MENS *(loopt naar Destiny's mens)* Eh, Isadora, mag ik misschien iets vragen?
Ben je gelukkig?

(Moeilijke vraag. Rare vraag. Destiny's mens denkt na.)

(tegen Darth Vaders mens) Of jij?

(Geen antwoord.)

(tegen Beestjes mens) Jij, van Beestje?
Nee, laat maar. Jullie hoeven geen antwoord te geven. Sorry, dat was echt dom ook,
sorry sorry – maar –

(Niemand geeft antwoord.)

Scène zeven (Destiny's mens II)

DESTINY'S MENS KNAL! Enorme witte Audi tegen heel kleine kat.
RAM! Destiny suist door de lucht.
KNAL! Ik ren naar haar toe. Ik zie haar stilgerold in de goot. Bloedplas groeit om haar kopje.

De Audi staat stil, iets verderop. Ik zie Destiny daar – precies zoals hier – in de goot.
Ik nog ademend, zij ook, zij ook.
Ze piept en maakt geluid zoals een kind dat huilt. Zulk geluid maakt zij.

(Doet het geluid na.)

Ik huil niet, al voel ik de tranen achter mijn ogen prikken.

Ik raak haar niet aan.
Bloed uit haar oren. Uit haar bekje. Verder ziet ze er heel normaal uit.
Ja, behalve dat ene oogje. Dat zag ik later, toen ik bukte en bij haar zat. Dat was er

echt zo – plop – uitgeplopt. Door de klap. Maar het hing nog wel aan haar kopje vast.

Jullie moeten het gewoon horen zoals het ging. Ik heb het gezien, ik heb ernaast gestaan, en mijn kat was het. Dus als jullie het vies of eng vinden, is het toch echt een beetje pech. Voor mij was het veel erger.

Ze ligt daar nog eventjes in de goot, naast de stoep.
En ik denk – dom was ik – bloed stopt. Bloed stopt altijd ooit. Dacht ik. En dan staat ze weer op, Destiny. Dan staat ze op en aait ze met haar kattenkopje over mijn been.
En ik had gelijk: het bloed stopte.
Maar zij ook. Zij lag daar dood te gaan.

En ik voelde dat ik bijna zou gaan huilen.
De tranen stonden klaar om mijn ogen uit te komen.

Ik legde mijn hand op haar buikje. En toen wist ik het meteen.
Ik voelde het. Ik voelde dat alles anders was. Ik wist het:
nu ben ik af. Nu ben ik helemaal af.

Ik haalde mijn hand van haar buik.
Mijn tranen trokken zich terug.
En ik stond op.

De dierenambulance kwam eraan.
De mevrouw ervan en ik gaven elkaar een hand.
Ik zei: ‘Destiny is dood.’ Ze zei: ‘Je hebt gelijk.’ En ze had gelijk, want ik had gelijk.

Samen met de mevrouw tilde ik Destiny op een brancard. Oogje hing nog steeds naar buiten.

De bestuurder van de Audi vond het heel erg, zei hij. Hij keek er ook heel verdrietig bij. Ik zei tegen de bestuurder van de Audi dat het niet erg was. ‘Het kan gebeuren,’ zei ik. Wat waar was. Hij knikte en meteen stopte zijn verdrietige gezicht.

De mevrouw van de dierenambulance heeft haar schoongemaakt. Dichtgenaaid, oogje afgeknipt – zo gaat dat met zulke oogjes – ik wilde het heel precies weten. Mijn moeder en ik hebben Destiny daarna in een doos mee naar huis gekregen.

En dan nu dit. Dit afscheid van Destiny.
Dit is het moment dat ik vier dat ik te groot ben geworden om op te worden getild.

Voor mij betekent dit – dit meemaken – dat ik in één keer volwassen geworden ben. En dat is goed. Dat is heel goed. Dat is echt goed voor mij. Dat is echt een goede ontwikkeling.

Ik ben niet meer breekbaar. Zelfs als ik het probeer. Als ik heel erg naar haar kijk. Lukt het me niet om te huilen.

Scène acht (Jochies mens + Minoes' mens + Pips mens + Joys mens II)

(Gesprek met het publiek, tekst te verdelen door de regisseur.)

- Mag ik jullie allemaal iets vragen?
Wie van jullie is blij dat-ie niet meer in de puberteit zit?
- Je mag je hand even opsteken.
- Ik kan zelf mijn hand nog niet opsteken, maar dat maakt verder niet uit.
Ooit zal ik hem heel hard opsteken en zeker weten dat ik er superblij om ben.

JOYS MENS Ja.

(Joys mens ziet de handen in het publiek. Handen van Destiny's mens, Beestjes mens en Darth Vaders mens zijn ook in de lucht.)

JOYS MENS Fak. Ik ga even weg.
(zachter) Poepen.
Doei.

(Joys mens gaat af.)

- Doei.
- Raar.
- Maakt niet uit.
(tegen het publiek) Handen!
(kiest iemand uit) Kunt u misschien uitleggen waarom?
Wij zijn heel benieuwd. Wat het dan precies is. U mag alles zeggen hoor.

(Herhaalt het antwoord dat het publiekslid geeft.)

- *(kiest nog iemand die eerder zijn/haar hand opstak)* En u?
Hou het maar lekker kort en bondig.

(Herhaalt het antwoord dat het publiekslid geeft.)

- *(kiest nog iemand die zijn/haar hand opstak)* En u?

(Herhaalt het antwoord dat het publiekslid geeft.)

- Het is waar: wij hebben al die dingen.
De [verliefdheid], de [onzekerheid] en het [vele gedoe met vrienden en vriendinnen].
- Het is inderdaad nogal zielig voor ons om zo te zijn.
- Wij staan bij de kluisjes ruzie te maken en te hopen dat niemand naar onze enorme supergrote of juist platte billen kijkt. Dat is hoe het leven voor ons is.

- Fakking zwaar.
- Wij likken met onze tongen aan douchecabinedeurtjes in de hoop te voelen wat echte liefde is.
- Voel je niet.
- Wij zeggen het als onze tampon een klein beetje naar buiten komt.
- Nu bij mij.
- Wij doen heel erg ons best om een beetje raar te zijn en bijzonder, maar niet te raar.
- Ik probeer het heel hard.
- Als jij je puberdagboeken leest, moet je een beetje lachen om zinnen als: ‘Wanneer weet ik wie ik zelf ben? Wie vertelt mij wie ik ben?’
Jij kijkt met een filter naar je eigen puberteit terug, alsof je toen echt een ander mens was.

Jullie zijn het misschien vergeten.
Maar jullie hadden ook een kat toen je puber was.

Je hebt het verdrongen.
De versie die je toen was.
De huilerige.
De sletterige.
Of degene die allebei was.
Degene die elke twee dagen een nieuwe fles deo nodig had.
Degene die driftig zijn of haar vader uitschold.
Degene die iets kleins ging stelen.
Degene die steeds verder ging als vrienden het vroegen.
Degene die op het dak klom, terwijl-ie wist dat het gevaarlijk was.
Degene die vrienden opbelde om te vragen of zij een langemouwen of kortemouwen T-shirt aan zouden doen naar school.
Degene die z'n muur vol posters plakte.
Degene die dronk tot het ochtend was en het niet kon schelen dat de kater zou komen.
De kater kwam.
De kater kwam altijd.
Ook bij jou.

Scène negen (Joys mens II)

(Joys mens komt terug op met een heel blij gezicht en een doos. Hij/zij praat zodra hij/zij één stap op de vloer zet. En snel.)

JOYS MENS

Waren jullie meteen heel blij toen je kat weg was?

Waren jullie toen gelukkig?

Ben je nu gelukkig?

Wanneer waren jullie echt gelukkig?

(Geen reactie.)

Fak.

Jullie hebben geen idee.

(doet de doos open en laat hem de anderen zien) Dit is Joy. Ik heb hem gekilld. Hij sliep in de vensterbank en ik heb hier tegen zijn kopje de punt van een schroevendraaier gezet en daar met een hamer op geslagen.

(Geen reactie. De anderen denken: wat de fak, maar doen en zeggen niks. Joys mens' lach verdwijnt helemaal, begint te ratelen.)

Weten jullie waarom ik het heb gedaan?

Fak.

Ik weet niet of ik nou heel erg veranderd ben eigenlijk.

Ben ik nu gelukkig? Weet ik veel. Hoe voel je dat?

Ik bedoel vooral eigenlijk ook: wat is geluk? En waarom moeten we allemaal de hele tijd gelukkig zijn?

Alsof dat normaal is – barsten van het geluk – en als je er een beetje van afwijkt, ben je meteen mislukt.

Dan heb JIJ gefaald, gewoon omdat je een beetje ongelukkig bent. Wat je meteen al nog meer ongelukkig maakt, dus moet je nog harder doen alsof je gelukkig bent. Wat niet werkt, want mensen kunnen zien dat je het faket. Wat hen dan weer een ongemakkelijk gevoel geeft en dat kan jij dan natuurlijk zien. Jij kan zien dat zij kunnen zien dat jij doet alsof je gelukkig bent. En hun ongemak maakt jou nog meer ongelukkig dus je doet je dan nog extra gelukkiger voor, extra schepje er bovenop, een grotere glimlach.

Tot je helemaal zo staat.

(Doet superblij.)

Het is de hel, gelukkig proberen te zijn.

Jullie vinden dat ik te veel praat, hè?

Zeg maar eerlijk, dat is het. Jullie staan daar allemaal maar stil te denken: die praat te veel. Ik wou dat zij haar bek zou houden.

(Is even stil. Maar gaat dan toch verder.)

Zij is raar. Is dat waarom jullie, omdat jullie, je weet wel, geen antwoord geven, jullie hebben een mening over mij, omdat ik, ja oké, het is waar. Ik praat te veel en ik ben te ongelukkig. En daarom vinden jullie mij – vinden jullie mij kut? Ik mezelf wel. Ja, ik mezelf wel.

Trouwens jullie zijn zelf ook bepaald niet perfect, hè. Niet perfect, helemaal niet,

nee.

Ik weet het denk ik wel.

(verwijst naar Joy in de doos) Waarom ik dit gedaan heb.

Ik denk omdat ik dacht dat ik dan zou zijn als jullie.

Dat ik dan afscheid zou kunnen nemen van degene die ik nu ben.

Afscheid zou kunnen nemen van alles wat ik niet kan en niet ben.

Dat ik nooit meer degene zou zijn die per se gelukkig wil zijn, maar nooit echt gelukkig is.

Dat ik niet meer iemand zou zijn die zijn mond niet kan houden. Zou mooi zijn als dat zou lukken.

Dat ik gewoon mijn mond kan houden vanaf –

(Joys mens stopt zelf midden in de zin met praten, bedenkt: nu stop ik met praten. Zet de doos naast Destiny's lijkje en gaat dan bij Destiny's mens, Beestjes mens en Darth Vaders mens staan, zijn/haar mond te houden.)

Scène tien (Jochies mens + Minoes' mens + Pips mens)

(Tekst te verdelen door de regisseur.)

(Stilte. Jochies mens, Minoes' mens en Pips mens zijn hard bezig met nadenken.)

– Is het nou de bedoeling dat wij ook onze kat vermoorden?

Ik, eh, ik denk namelijk niet dat ik dat zelf echt graag wil doen.

– *(tegen Joys mens)* Hey!

(verwijzend naar de doos) Ik ga hier even een heel groot vraagteken bij zetten, voordat je anderen gaat zitten inspireren.

(begint stellig tegen de andere twee, maar wordt langzaam toch wat onzekerder)

Stel: je doet dit, je killt je kat, want je bent er klaar mee. Dat gaat toch niet werken?

En tuurlijk: ik heb er zelf soms ook geen zin meer in, hoor. Maar toch wacht ik gewoon netjes af. Zoals het hoort.

Want dit kan niet, toch? Dit klopt toch niet? Hoezo kan dit zo werken?

Als dit zou werken, zouden we het heus wel weten. Het is toch niet zo dat er allemaal nieuwsberichten zijn overal van allemaal pubers die hun kat allemaal vermoorden, over de hele wereld? Dat is toch niet zo?

Sorry, maar – dit is niet hoe het gaat, toch?

Nee, toch? Toch? Vraagteken, vraagteken, vraagteken!

(Joys mens moet zijn/haar best doen niks te zeggen, maar zegt niks.)

– Ik heb wel gelezen dat iemand ergens of zo vuurwerk in zijn kat z'n kont had gestopt en toen aangestoken. En soms hoor je wel over verdronken katten, toch?

– *(tegen Joys mens)* Maar werkt het ook? Ik denk van niet. Eerlijk gezegd denk ik totaal niet dat jij af bent nu. Je kan heel goed proberen je mond te houden, maar het gebeurt totaal niet vanzelf, volgens mij.

(*tegen de anderen*) Kijk hoe [hij/zij] erbij staat.

– En weet je wat ik denk? Ik denk dat als wij drie thuiskomen, dat onze kat er nog ligt. Gewoon waar-ie normaal is, in het raamkozijn of z'n mandje of zo. Kunnen wij gewoon aaien en van houden en zo. Gewoon normaal.

(*tegen Joys mens*) En weet je wat ik denk dat jij aantreft?

Ik denk dat als jij thuiskomt, dat je dan eerst niks ziet. Maar dat je wel voelt dat er iets raars aan de hand is.

Er is iets anders dan anders. Alsof er iets gevaarlijks in de lucht hangt.

– (*tegen Joys mens*) Heel even zie je dan iets bewegen in je ooghoek, bij een auto of zo.

Je denkt te weten wat je hebt gezien, maar je weet het niet zeker. Je hoopt dat het niet waar was.

Dus je loopt door, naar je huis.

– (*tegen Joys mens*) En dan vlak voor je deur komen er ineens drie staan. Met hun staart omhoog, en hun rug gebold.

En ze kijken niet lief.

– (*tegen Joys mens*) En als je dan om je heen kijkt, zie je er ineens superveel. Overal zijn katten. Op daken, op motorkappen, in de straat, in raamkozijnen. Ze kijken allemaal naar jou.

– (*tegen Joys mens*) Allemaal met hun rug gebold en staart omhoog.

En ze blazen. Naar jou.

– (*tegen Joy's mens*) Voor altijd.

Jij gaat nooit een volwassene zijn die lekker kan hurken als-ie een kat ziet op straat –

.

(*tegen het publiek*) Zoals jullie ook heel graag weleens stiekem doen.

– Dat weten wij best hoor.

– (*hurkend*) Staat er een mevrouw of meneer soms zo

(*doet voor hoe een volwassene een kat lokt*) [poes poes poes, kom maar kleintje, kom maar]

Tegen [naam kat] te praten. 'Zal ik jou even lekker aaien?'

– (*tegen het publiek*) Sommigen van jullie zakken meteen door de knieën als ze een kat zien.

Ze trekken aan jullie, onze katten. Ze trekken jullie naar beneden.

– (*tegen het publiek*) Jullie laten al je spullen los, het kan je allemaal gestolen worden.

Want je voelt:

NU! Je wil NU! die kat aaien. Je wil dat die kat door jou geaaid wil worden.

Je brein wordt dom, je denkt alleen maar:

– Kat kat kat kat kat, knuffelen knuffelen, aaien aaien, vind mij lief, vind mij lief.

– *(tegen het publiek)* Ze maken dat jullie tegen ze fluisteren.

Jullie worden door hen herinnerd aan wie jullie waren toen jullie als wij waren.
En dat vinden sommigen van jullie niet zo prettig.

– *(tegen het publiek)* En de meesten van jullie schamen je kapot als wij jullie bij onze kat zien en –

– *(doet volwassene na die betrapt wordt)* Oeps.
Jouw kat? Sorry.

– lopen dan gauw weer verder.

– *(tegen het publiek)* Hoewel, sommigen van jullie lopen met een boogje om onze katten heen.

Durven jullie het niet te erkennen, dat jullie stiekem eigenlijk willen aaien?

– *(tegen het publiek)* Zijn jullie soms bang voor wie jullie worden in de buurt van een kat?

Vinden jullie het eng om te worden herinnerd aan wie je was toen je een puber was?
Vinden jullie dat misschien naar?

– *(tegen Joys mens)* Maar jij. Jij gaat niet zijn als die volwassenen. Jij hebt proberen te stoken in het systeem, en nu ben je vastgelopen.
Dus dat gaat jouw toekomst zijn: altijd bang voor katten, of ze geen wraak op je gaan nemen. Jij gaat in een soort tussenwereld zitten, jij gaat niemand zijn, jij gaat nooit echt een echt iemand worden.

Scène elf (Destiny's mens III)

DESTINY'S MENS *(tegen Joys mens)* Ik weet het wel.
Eigenlijk.
Wanneer ik echt gelukkig was.

Het was maar heel kort. Het was een heel kort moment waarop het eigenlijk totaal niet logisch was dat ik het was, en toch was ik het.

Het was toen zij dood was, nog maar heel even, toen ze bij de dierenarts klaar waren.
Toen Destiny in een doosje zat, dat ik droeg richting onze auto.

Mijn moeder en ik stapten in, zij trok haar deur al dicht, maar ik liet hem nog open.

Ik zei tegen mijn moeder: 'Ik wil even lopen. Ik wil liever nog even naar buiten alleen met mijn oortjes en mijn telefoon, ik loop zelf naar huis.'

Mijn moeder keek naar mij. Een beetje zielig keek ze.

Ze zei dat het goed was, dat het goed was. Ik stapte al half uit toen ze de tweede keer zei dat het goed was. Ze zei het nog een keer. Ik zag haar daar zo zitten, zonder mij, zeggend 'het is goed' voor de derde keer en ik legde de doos met Destiny op de rijdersstoel.

Toen zei m'n moeder nog iets.

'Niet te lang alleen in het donker buiten zijn, hè.'

Ik wil dat je direct naar huis loopt. Om negen uur moet je binnen zijn, ook omdat het koud is.

Morgen moet je ook gewoon naar school en dan wil je niet moe zijn, want je hebt Duits mondeling.'

Ik riep: 'IK HAAT JE' en ik liep weg, snelle, grote stappen, maar ik bleef staan, na drie van die stappen, met mijn rug naar haar toe, deur van de auto nog open.

Ze deed niks. Echt lang deed ze niks.

En ik wist wel wat ik wilde. Wist heel goed wat ik op dat moment wilde. Waarom ik stilstond. Maar ik wilde dat zij het uit zichzelf deed. Dat zij wist wat ik nodig had, dat zij precies wist wat ze moest doen. Ik ging er echt niet om vragen.

Er liepen mensen langs – op weg naar de supermarkt, sommigen glimlachten bemoedigend naar ons. Vooral naar mijn moeder eigenlijk. Zo van: 'We kennen dit', zo van: 'Ach, een pubertje', zo van: 'Het gaat wel over'.

Mijn moeder kwam de auto uit, hoorde ik achter me, heel stilletjes liep ze om de auto heen naar me toe.

Ik bleef nog steeds staan. En toen deed ze iets – eindelijk. Ze deed iets.

Haar hand raakte mijn rug aan en ik voelde het en ik vond het zo verkeerd, die hand, ik voelde zo sterk dat die hand te voorzichtig was, die hand wist niet goed wat ze moest, die hand was bang, die hand had geen antwoorden, die hand was een vraagteken, die hand vroeg: 'Is dit goed?' en die hand was absoluut niet goed en ik draaide me om en riep in haar gezicht: 'LAAT ME ALLEEN VOOR ALTIJD! LAAT ME HET ZELF MAAR DOEN!'

Ze schrok. En toen gooide ik de autodeur wel dicht. Keihard.

Ineens, helemaal, pakte ze mij vast en tilde me op. Het ging bijna niet, maar toch trok ze mijn armen over haar schouders, vouwde ze om haar nek en trok me omhoog tot ik met mijn benen om haar heupen zat.

Ik wilde me losrukken en tegenstribbelen, maar ik deed het niet. Ik liet me optillen, want ik wilde het tegelijkertijd ook heel graag. Opgetild worden.

En ik voelde dat ik echt gedragen werd.

En ik begon te huilen. Alle tranen waren er ineens klaar voor. En daarna begon ik te trillen, en nog meer te huilen. Ik dacht dat ik een soort aanval had. Dat alle kutheid er ineens uit kwam.

Maar het was niet verkeerd. Het was eigenlijk perfect. Het mocht. Want zij kon mijn pijn dragen, ook al kon ik het zelf niet.

En daarna begon zij ook te trillen. Maar dat was omdat ze mij niet kon dragen.

Dus ik moest weer los.

En toen zei ze: 'Tuurlijk mag je gewoon naar huis lopen.'

Alsof ze ineens vertrouwde dat ik niet 'iets gek's' zou doen onderweg.

Ik liep en ik liep en ik liep. En ik voelde dat het woei langs mijn huid, en een beetje miezerregen.

En ik liep en liep en ik dacht maar aan één ding. Ik dacht aan Simba, Timon en Pumbaa die samen op de houten boomstam lopen en Hakuna Matata zingen. Terwijl

ze lopen, op die boomstam, worden ze ineens groot en volwassen.
Daar dacht ik aan terwijl ik naar huis liep.

Ik liep en liep tot ik stilstond voor ons huis in het donker.
Alsof ik aan het einde van de boomstam was gekomen. Zonder Timon en zonder
Pumbaa.
Alleen. Niet veilig binnen, maar buiten in de wereld.
Ik voelde me echt tien centimeter groter.

Zij was net dood en ik geloofde het echt.
Heel even dacht ik dat ik volwassenheid bereikt had.

Toen voelde ik iets langs mijn been kruipen.
Door mijn broek heen voelde ik m'n haren overeind gaan.

Destiny dacht ik.
Misschien zie ik nu wel geesten dacht ik.
Zou haar oogje nog naar buiten hangen? vroeg ik me af.

Ik hurkte om naast de kat te zitten.

Ze leek niet eens op Destiny.
Bijna helemaal wit was deze.

Ik deed mijn handen in mijn zak en vond daar nog een kattensnoepje.
Stak mijn hand uit, om haar het snoepje te geven.
De kat nam het snoepje aan en aaide met haar kopje mijn knie.

En toen dacht ik: oké, dit is een kattenkopje.

Misschien ben ik nog niet af.
Denk ik nu ook als ik hier sta, bij jullie.
Toch nog wel te klein, ben ik dan. Toch?
Te klein om af te zijn.
Maar ik weet wel zeker dat het nog gaat komen.
Dat ik ooit iemand ga zijn die alles weet.
Iemand die het vast kan houden, die tien extra centimeter.
Die net als jullie snapt hoe het werkt.
Die leiding kan nemen.

En ik geloof nog steeds dat er ergens volwassenen zijn.
Dat ik daarbij ga horen.
Snap je wat ik bedoel?
Dat er mensen zijn die alles leiden.
Die weten wat het beste is.
Het kan niet zo zijn dat dit het al is, dat alleen wij er zijn.
Dat geloof ik gewoon niet.

(Donker.)